

Odešel František Okénka, opravdová legenda a poslední hudec z muziky Roma Joženy Kubíka z Hrubé Vrbky

DÍŽE LIDOVÉ NOVINY – KULTURA ČTVRTEK 19.4.2018

Pán řídící

Na parte má pod jménem napsané v horňáckém nářečí „*řídící v. v.*“. Františku Okénkovi, který 12. dubna zemřel v požehnaných 97 letech, totiž v jeho rodném kraji nikdo jinak neřekl. Odešel s ním kus paměti tohoto regionu, opravdová legenda i poslední hudec z muziky Roma Joženy Kubíka z Hrubé Vrbky.

Rod Okénků je po staletí usazený v Malé Vrbce. Františka Okénku dovedl k učitelství jeho strýc, před komisi na Mužském učitelském ústavu v Brně předstoupil v kroji s houslemi a bez jakýchkoliv zkušeností byl přijat. Byl možná jedním z posledních kantorů staré školy.

Začínal učit na malotřídce v Kuželově, nakonec léta řediteloval v trojtřídní škole v Hrubé Vrbce. Jeho prvním výchovatelským činem bylo, že vybídl děti, aby mu zazpívaly písničku, kterou doma slyšely od svých rodičů či dědáků a babiček. Z toho vytvořil zpěvník lidových písní pro školáky. Stál u zrodu jedinečného festivalu Mladé Horňácko, přehlídky dětských muzikantů, zpěváků a tanečníků pouhých deseti obcí v Bílých Karpatech.

Na kole s houslemi

Pamatuju si, kdy jsem ho slyšel poprvé zpívat živě. Na výchovném koncertě pro strážnické gymnázium s muzikou primáše Slávka Volavého zazpíval sadu *Verbujú, verbujú na vrbeckej roli*. To zpíval poprvé v roce 1971 s muzikou svého bývalého žáka Martina Hrbáče, aby v ní nakonec působil osmnáct roků jako muzikant, zpěvák a konferenciér. Když jsem natáčel dokument k jeho devadesátinám, přijel na natáčení na kole s houslemi na řídítkách.

Poslední léta byl svérázným průvodcem na větrném mlýně v Kuželově, což je národní technická památka. Tam každý rok končí program Horňáckých slavností.

Před pěti lety, ve svých 92 letech, vystoupil František Okénka naposledy, a když začal zpívat svoji kultovní píseň o nenaplněné lásce *švárného šohajička luterána, který šlapával chodníček za katolíčkou*, viděl jsem v prvních řadách slzy v očích mladých dívek. Taková to byla krása.

V životopisné knize, kterou vydalo nakladatelství Albert, čtu: „Vyznávám jedno: že mnohdy *prátelství* a kamarádství je víc jak peníze.“

BŘETISLAV RYCHLÍK

režisér